

P R E S E N T A C I Ó

per PERE MOLAS i RIBALTA

Escric amb gran goig aquestes ratlles com a pòrtic per a la nova revista que publica el Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona. La seva aparició augmenta el nombre de revistes universitàries dedicades específicament a l'estudi dels segles XVI, XVII i XVIII, entesos com una gran etapa històrica. El procés d'especialització dels coneixements ha portat a que les ja clàssiques revistes d'universitat o de facultat fossin insuficients per a donar sortida als resultats de la recerca científica. Aquest fet, evident a d'altres universitats era encara més sensible en la nostra, on no disposavem d'aquelles publicacions periòdiques de caire més global. La publicació d'una revista pròpia la considerem una necessitat i alhora un signe de maduresa.

La nova revista porta el nom de «Pedralbes». Es un nom d'indubtable ressò històric i al mateix temps ben expressiu de l'actual localització (en sentit molt ampli) de la major part de las Facultats de la Universitat de Barcelona, mal anomenada Central. I encara que la Facultat de Geografia i Història sigui la més allunyada en l'espai del monestir de Pedralbes, el seu eix se situa en la mateixa línia del campanar, com una prova d'una vinculació fonamental. Pel sentir general la nostra Facultat és a «Pedralbes» i allí ha nascut la revista.

Aquesta publicació vol tenir una disposició d'arrelament al país i ensem d'obertura a l'exterior. «Pedralbes» vol ser un canal d'expressió d'historiadors catalans i d'historiadors de Catalunya. Es obvi que es nodreix fonamentalment de les aportacions dels professors i estudiants del propi Departament (sobretot en aquest moment inicial). Però això no significa exclusió de cap mena. L'arrelament en la so-

cietat catalana es complementa amb un gran interès per a la Història d'Espanya i d'altres terres. Hem volgut iniciar aquest primer número amb la col·laboració d'un historiador francès, especialista en l'estudi dels moriscos andalusos. Les nostres portes són ben obertes a la presència de tots els historiadors modernistes.

Punt bàsic de la revista és el seu caràcter plural, i no sols en el respecte de les diferents directrius metodològiques, científiques i ideològiques. Es procurarà oferir un ventall —el més ampli possible— dels diferents camps i nivells que avui constitueixen la recerca històrica. Els treballs que actualment es duen a terme en el Departament es mouen al voltant de dues grans línies. D'una banda els temes de la Història demogràfica i econòmica: l'estudi de l'estructura i de l'evolució demogràfiques, les qüestions de la Història rural, l'expansió del comerç i de la indústria sobre tot en el segle XVIII, les conseqüències socials d'aquestes transformacions econòmiques. D'altra banda hi és present un renovat interès pels temes d'Història política i institucional, considerats a la llum de les seves relacions amb la xarxa dels grups socials. Ens resta per desenvolupar la línia de la Història cultural i religiosa. Fem en aquest camp concret un reconeixement d'aquesta manca i una crida a treballar-hi.

La trajectòria del Departament s'ha potenciat amb la creació des de 1976 d'una llicenciatura pròpia. La revista inclourà, además dels corresponents articles, un resum forçosament breu de les tesis doctorals i de les tesines de llicenciatura que es llegeixin anualment. En aquest primer número es dona notícia de les que s'han llegit en el darrer quinquenni.

Alhora que de l'existència d'una llicenciatura especialitzada, la vitalitat del Departament s'ha beneficiat de l'organització en 1979 d'un homenatge a D. Antonio Domínguez Ortiz i posteriorment de la concessió a aquest gran historiador del doctorat «honoris causa» per la Universitat de Barcelona. Aquest mateix any el Departament ha nomenat Col·laboradors Honoraris els historiadors catalans Josep Iglèsies i Joaquim Llovet. Aquests actes són una prova d'aquell arrelament i d'aquella voluntat de relació que esmentavem. En el seu solc s'ha donat l'engrescament i l'embranchida necessàries per a organitzar la publicació d'una revista, una publicació que desitgem sigui útil als estudiosos del nostre passat.

PERE MOLAS i RIBALTA